

Moprofesara Mvuyo Tom

3 KETAPELE KA MODULASETULO

Gore re fihlelele nepo ye e nago le maikemišetšo a magolo ya go swana le go tšweletša dinyakišišo tša melawana tšeo di etilego pele, ka go diriša dinyakišišo tšeo go tšona re rerišanago, go di šomiša ka go kwešišo le go hlaloša maemo a setšhaba le gore di laolwe diphetogo tša setšhabeng tšeo di nago le kgolo ye e akaretšago mang le mang ka ditšhabeng, go nyaka boetapele le maikemišetšo ao a kopantšwego mmogo. Ka fase ga maemo a bjale, go nyakega gore re diriše seemo sa go fetogafetoga le maikemišetšo a magolo le boithlamelo.

Ke monyetla o mogolo go nna go bega Pego ye e Kopantšwego ya ngwaga le ngwaga legatong la Lekgotlataolo la Khansela ya Dinyakišišo tša Dithutamahlale tša Batho (HSRC). Se ke taetšo ya boikgantšho mabapi le gore go ra goreng go nna go ba moetapele ka tšweletšong le ka phatlalatšong ya dithutamahlale tša leago ka nepo ya go direla setšhaba.

Leano le leswa la Togamaano la mengwaga ye mehlano la HSRC le thomile go šoma ka la 1 Moranang 2020. Ka nakong ya lebaka la mengwaga ye mehlano go fihla ka 2024/25. Mokgatlo wo o tla tšwetša pele dipoelo tše hlano tša togamaano, tšeo di filwego kakaretšo ka go khutsofatšo ya LeaPPT+S – e rago gore Boetapele ka tšweletšong ya tsebo, khuetšo ya melawana, Ditirišano, Bokgoni le Tšwetšopele ya go ya go ile tša Dinyakišišo tšeo di fetošitšwego. Mokgatlo wo o ipeetše dinepišo tša ngwaga le ngwaga tša dilaetši tšeo di nago le maikemišetšo ka nepo ya go fihlelela dipoelo tše. HSRC e šomile gabotse kudu go fihlelela dinepišo tšeo

ka nakong ya ngwaga wo go bolelwago ka ona.

Ka tsitsinkelo ye kgolo le ge go le bjale, pego ye e laetša seabe sa mokgatlo wo go phetolo ya bosetšhaba go COVID-19. Ka ge Tona ya Kgoro ya Thuto ya Godingwana, Mahlale le Boithlamelo a hlohlelediše Tirelo ya Bosetšhaba ya Boithlamelo gore go be le phetolo ye e kgokagantšwego mabapi le COVID-19, HSRC e arabile ka pela ka go kgoboketša, lego kwešiša mabapi lego abelana tshedimošo yeo e thušitšego mmušo go kwešiša diabe tša leuba le setšhabeng. Ge ke tsopola Sengwalwa sa Moprofesara Crain Soudien ka go The Conversation ya la 10 Tlhakola 2021 o re:

“Le ge e le gore mabaka a thutaphedi ke seo se bakago kudu mathata a rena, diabe tša bolwetši bjo di ama setšhaba. Re na le batho bao ba kulang, bao ba hlokoalago, bao ba sa šomego, batho bao ba palelwago ke go hwetša tlhokomelo ya maphelo. Tšeo di bonagalago gannyane – eupša di sa hwelelego le gannyane – ke mathata a tša leago le dikgatelelo go ba malapa le go ditšhaba.

Ka fao ga se selo seo se makatšago gore mošomo wa dithutamahlale tša leago, dithutamahlaletša batho le tša bokgabo o bohlokwa kudu mo lebakeng le.”

Ka pela ka morago ga ge go tsebagaditšwe dikiletšo tša mesepele ka Tlhakola 2020, HSRC e ile ya thomiša ka molokoloko wa diphatišišo mabapi le go kwešiša maikuitlo, maitshwaro le ditebelelo mabapi le COVID-19. Dipolelo tša diphatišišo tše di file mmušo tshedimošo ka ge o kgokagantše

“ Pego ye ya mabapi le seabe sa mokgatlo wo go phetolo ya bosetšhaba ka ga COVID-19 ka go kgoboketša, go kwešiša le go abelana tshedimošo e thušitše mmušo go kwešiša diabe tša leuba le go setšhaba. ”

diphetolo tša ona le melaetša.

Le ge e le gore dilo tšeo di beilwego pele tša go amana le COVID-19 di ile tša nyakišišwa kudu ka dinyakišišong ka ngwaga woo, dipoelo tša diphatišišo tše dingwe tše bohlokwa, tša go swana le Diphetogo tša 2019 ka go Dinyakišišo ka ga Mmetse le Mahlale, Pego ya Dipalopalo ka ga Dinyakišišo le Tlhabollo ya 2018/19, Diphatišišo ka ga Boitlhamelo bja Dikgwebo tša 2014–2016 le pego ka ga Dinyakišišo ka ga Thutothuo ya Tikologo, go fa fela tše mmalwa, le tšona di ile tša lokollwa.

Dilekane tše mmalwa tša tirišano di ile tša hlangwa ka nepo ya go kgontšha mošomo wo le go thekga mošomo wa go kopanyo wa HSRC. Tšona di akaretša, gareng ga tše dingwe, tirišano magareng ga Yunibesithi ya Johannesburg le ya KwaZulu-Natal le makala a HSRC ka ga diphatišišo tša mehuthuta mabapi le dikiletšo tša mesepele tšeo di dirilwego ka lebaka la COVID-19. Diphatišišo tša Bosetšhaba ka ga Dilwelammele di dirilwe ka tirišano le badirišani ba dinyakišišo e lego Epicentre, Sehlongwa sa Bosetšhaba sa Malwetši a go Fetela (NICD), Tirelo ya Bosetšhaba ya Ditirelo tša Dilaporathori (NHLS), le Khansele ya Dinyakišišo tša Kalafo ya Afrika Borwa (SAMRC), gomme thušo ya mašeleng e tšwa go Sekhwama sa Kwelobohloko. Sehlopha sa dinyakišišo sa mohlakanelwa seo se bego se bopilwe ke HSRC le Yunibesithi ya Walter Sisulu se ile sa lekodišiša seabe sa kiletšo ya mesepele go dipoloko le go ditiro tša setšo ka ditšhabeng tša dinagamagaeng ka seleteng sa Transkei ya peleng ka Kapa Bohlabela. Seboka sa dikhamphani seo se etilwego pele ke HSRC go akaretšwa- le Yunibesithi ya Sol Plaatje, the Academy of Science of South Africa, Setheo sa Dinyakišišo sa Bosetšhaba, Khasele ya tša Mahlale ya Boditšhabatšhaba, Mokgatlo wa Diyunibesithi tša Afrika Borwa, Fakhalthi ya Dithutamahlale tša Batho ka Yunibesithing ya Pretoria, Senthara ya Dinyakišišo tša Dithutamahlale tša Batho ka Yunibesithing ya Kapa Bodikela, le Lekala la Environmental Humanities South ka Yunibesithing ya Cape Town, di hlamile diphanele tše itšego, dikopano tša peakanyo, le dipoledišano tšeo di hlamilwego le bahlale ba lefase ka bophara ka fase ga morero wa “Lebaka leo le Tseneletšego” ka Sebokeng sa tša Mahlale sa 2020.

Re ikgantšha kudu ge re thwetše Moprofesa Ivan Turok, Setsebisegolo sa Dinyakišišo ka go Lekala la Tlhabollo ya Thutothuo yeo e akaretšago Mang le mang (IED) la HSRC, yo a filwego maemo a modulasetulo wa dinyakišišo ke Lesolo la Baduladitulo ba Dinyakišišo ba Afrika Borwa (SARChI). O tla swara maemo a Modulasetulo wa Dinyakišišo ka go Diekonomi tša Dilete tša ka Ditoropongkgolo ka Lefapheng tša Ekonomi le Ditšhelete le ka go Senthara ya Thekgo ya Tlhabollo ka Yunibesithing ya Foreisetata. Modulasetulo wa dinyakišišo ke selekane sa mathomo sa mohuta wa sona magareng ga Yunibesithi ya Afrika Borwa le HSRC.

Lekgotlataolo le thabile ge dilekane tše, gotee le tše dingwe tšeo di lego gona, di fana ka motheo wo o tiilego wa go aga go tšwela pele gore go fihlelelwe dipoelo tša rena tša go ba modirišani yo a tsebjago le yo a tshephagalago go mmušo, go ditšhaba tša mahlale le go badudi.

Ge re tsena mo ngwageng o moswa, re fiwa dibaka tše di swanago di nnoši kudu tša go hlama dilekane tša togamaano le go dirišana ka go Tirelo ya Bosetšhaba ya Boitlhamelo. Go bewa ga dikgoro ya Thuto le Tlhalho ya Godingwana, le Mahlale le Boitlhamelo ka fase ga Kgoro e tee ya Thuto ya Godingwana, Mahlale le Boitlhamelo, go dirile gore go be le sebaka sa tirišano ya kgauswi le mošomo wa go thušana le diyunibesithi, gammogo le Sehlongwa sa Bosetšhaba sa Dithutamahlale tša Batho le tša Leago (NIHSS). Sebaka se sengwe se itšego bjale se a hlagišwa gore re tle re šome mmogo le NIHSS le Netweke ya Afrika ya Mananeokgoparara a Dinyakišišo ka ga Dipalopalo tša Setšhaba (SAPRIN) ka nepo ya go arabela boipiletšo bja Tona bja go hlohletša Dithutamahlale tša Batho le tša Leago tša Taolo ya COVID-19 le Leano la Kagoleswa le Tsošološo ya Ekonomi. Go swana le ka yona tsela ye, HSRC e tla dirišana le dihlongwa tšeo di hlohletšago se le batšekarolo ba Lekala la Bosetšhaba la Melawana ka ga tshedimošo (NPDO) go fihlelela maikemišetšo a yona a go latišiša diabe tša seabe sa ekonomi ya setšhaba le sa maphelo ka lebaka la COVID-19, go latišiša diphetolo ka ga melawana, le go thekga go tšea diphelele tšeo di ka feletšago ka tsošološo ya go ya go ile ya lebaka le letelele, ka tsošološong ya ekonomi ka morago ga COVID-19.

Tlhohlo ye kgolo ya khansele ye ka nakong ya ngwaga wo go bolelwago ka ona e bile phokotšo ye nngwe ya thušo ya ditšhelkete ye e tšwago palamenteng. Ka ge mmušo o ile wa bea pele ditšhelete go arabela COVID-19, phokotšo ya 10% e phethagaditšwe go kabo ya ditekanyetšo tšeo di fokoditšwego tša 2020/21, gomme se sa nyaka gore go be le kaboleswa ye e hlokometšwego ya tšhelete ye e lego gona. Ditšhelete tše di bolokilwego tša tshenyegelo tša phethagatšo ya mošomo, bobedi ka maikemišetšo le ka lebaka la dikiletšo tša mesepele tša COVID-19, di kgontšhitše mokgatlo wo go phethagatša se. Le ge go le bjale, seabe sa phokotšo, ge se kopantšwe le leano la go thwala batho ba baswa go laola tšhelete yeo e šomišwago go meputso, se ile sa bonagala ge re palelwa ke go tlatša dikgoba tše bohlokwa.

Lekgotlataolo la HSRC le laelane le Mohlankedimogolophethiši Moprofesa Crain Soudien, yo konteraka ya gagwe e fihlilego mafelelong ka la 31 Tlhakola 2021. Lekgotlataolo le rata go mo leboga ka ga boetapele bja gagwe bja boikgafo le ka ga seabe se bohlokwa sa tša mahlale ka nakong ya ge a šoma. Ke motseta wa makgonthe wa toka ya setšhaba. Re mo lakaletša mahlatse le mahlogonolo ka mešomong ya gagwe ya ka moso.

Nako ya mošomo ya lekgotlataolo la bjale e fihla mafelelong ka la 31 Diphaleane 2021. Lekgotlataolo leo le fetšago mošomo le tla hlama leano la dilo tše bohlokwa leo e tlogo le hloma le go le fa go Lekgotlataolo leo le tlogo, go lebeletšwe ditšhišinyo tšeo di tšwago go Tekodišišo ya Dihlongwa ya 2018. Tšona di akaretša go lekodišiša mokgwa wa tshapedišo ya ditšhelete le go hlama mokgwa wa go kgopela ditšhelete ka nepo ya go tlaleletša thušo ya ditšhelete tšeo di abilwego ke palamente ka tsela yeo e fedišago kgatelelo ya bjale go banyakišiši ba godingwana gore ba ikgopelele ditšhelete. Go hlongwa le go tiišetša Senthara ya Diabe ka go HSRC ke mošomo o

mongwe wo o tlogo tšwela pele go hwetša thekgo ye e hlokagalago mo mengwageng ye meraro ye e tlogo. Ye ke karolo ye bohlokwa ya seo Khansese e se nyakago go fetšetša bohlatse bja yona bja tša mahlale goba melawana. Sa mafelelo, Khansese e tla fa leano la dilo tše bohlokwa tša Leano la Mengwaga ye lesome la Kgoro ya Mahlale le Boitlhamelo ka ge le hlama Leano la Phethagatšo ya Mošomo la Ngwaga ka ngwaga leo le tlogo (2022/23).

Ge re lebelela phethagatšo ya mošomo ye e begilwego mo, motho a ka nagana gabonolo ngwaga wo o hlokile mapheko goba mathata. Go bolela nnete ga se wa ba le mathata. Diphešo tše ntši di ile tša nyakega gore re fetogele go setlwaedi se seswa, mola ka go le lengwe re arabela mošomo wo re filwego ona. Ke leboga leloko le lengwe le le lengwe la Bolaodiphethiši bja HSRC le bašomi ka matsapa a mafolofolo ao ba bilego le ona. Ke rata gape go leboga maloko a gešo a Lekgotlataolo ao a abelanego ka nako ya bona, tsebo le dikgopolo mo mengwageng ye mene ye e fetilego. E bile monyetla o mogolo go šoma mo go Lekgotlataolo le le bona. Re leboga badirišanimmogo le rena le bathekgi ba rena ba ditšhelete bao ba kgontšhitšego kudu mošomo o mobotse wo re o dirilego. Sa mafelelo, re lebiša ditebogo tša rena go Tona ya Kgoro ya Thuto ya Godingwana, Mahlale le Boitlhamelo le bašommogo ba ka mo kgorong ye ka thekgo le tlhahlo tša bona tše di tšwelago pele.

Moprofesara Mvuyo Tom

Modulasetulo wa HSRC

26 August 2021

Moprosara Leickness Simbayi

4 KAKARETŠO KA MOHLANKEDIMOGOLOPHETHIŠI

Ka ge go ile gwa emelwa mafelelong a 2019/20, ditlwaedi tše diswa di ile tša thoma go ba bohlokwa ka lebaka la seabe sa leuba la COVID-19, le go phethagatšwa ga maemo a mehutahuta a dikiletšo tša mesepelo, ka ge di hlaga. Tebelelo ya ngwaga wa ditšhelete wa 2020/21 e ile ya thoma go tlišwa kudu ka ge dinyakwa phetolo ya mahlakore a mantši di maatlafatšwa. Polokego ya bašomi le go phela gabotse ga bona, go tlwaelo go šoma re le kgole, go aba ditekanyetšo ka leswa, tšhireletšo ya theknolotši ya tshedimošo le go hloma ditshepedišo tše diswa tša dinyakišišo, ke tše dingwe tša dilo tše bohlokwa tše di beilwego pele tše HSRC e kgonneggo go di laola ka katlego mo ngwageng.

Mokgatlo wo o fihleletše phethagatšo ya kakaretšo ya 90%, yeo e lego ya godimo godimo mo mengwageng ye e sa tšwago go feta. Se se ka lebišwa go mabaka a mmalwa ao a bilego le seabe, go akaretšwa:

1. Mokgwa wa go šoma gae wo o tsentšwego tirišong go thoma ka Tlhakola 2020, o file bašomi ba dinyakišišo nako ye ntši go feta ka fao go tlwaelegilego go nepiša kudu go ngwala dipego tša dinyakišišo gore di phatlalatšwe, gomme sa dira gore go be le dikgatišo tše ntši go feta mengwaga ye e fetilego.
2. Tlhalošo ya dilaetši tša sethekniki tša dinepišo tše itšego di bušeleditšwe go ngwaga wa tekodišišo wa 2020/21 go tšwela pele, go beakanya ditlhalošo le go dumelela gore go be le tatišišo le go bega fao

go diregago gabotse kudu. Gareng ga tše dingwe, se se dumeletše HSRC go fihlelela dinepišo tša yona tša go swara ditragalo tša mahlale, go sa kgathale gore go na le dikiletšo tša mesepelo.

3. Sebaka sa go beakanya leswa dinepišo tša Leano la Phethagatšo ya Mošomo la Ngwaga ka ngwaga (APP) go latela Ditekanyetšo tše di Beakantšwego ka fao go Kgethegilego, se dumeletše gore go be le phokotšo ya dinepišo tše di amanago le go thwala baithuti ba tša bongaka (PhD) le go kgontšha mokgatlo go fihlelela dinepišo tša ona, tše di ka bego di se tša kgonagala.

Ye nngwe ya dinepišo tše ka maswabi mokgatlo wo o sego wa di fihlelela e bile phesente ya letseno la ka ntle leo le hwetšwago mabapi le Thušo ya Ditšhelete tša go tšwa go Palamente. Mo ntlheng ye, HSRC e šaletše morago ka 51%. Go na le mabaka a mabedi a se; mokgatlo wo o hweditše dithušo tša ditšhelete tše mmalwa tše ntši, diprotšeke tša mengwaga ye mentši, eupša ya se kgone go hlatha letseno ka lebaka la gore dikiletšo tša mesepelo tše di tseneletšego di thibetše gore go dirwe dinyakišišo tša ka ntle tša setšhabeng mo dikgweding tše tshela tša mathomo tša nako ye go bolelwago ka yona. Ka ge mešomo ya dinyakišišo e palelwa ke go tšwela pele, mananeotefo a metheo le a ditshenyegelo ga se a tšweletšwa gore re kgone go tseba letseno. Sa bobedi, ka ge ekonomi e tšwetše pele go phuhlama ka

“ Go beakanya leswa le go tsenya tirišong ga mekgwa ye meswa ya dinyakišišo go kgontšhitše HSRC go netefatša gore dinyakišišo tša bjale di tšwela pele, go realo e le go arabela dibaka tše di kgontšhitšwego ke tlhokego ya diphetolo tše di nago le bohlatse go diabe tša COVID-19. ”

ge ditšhelete tša lefaseng di ile tša lebišwa leswa go arabela COVID-19, go hwetša dithušo tše dingwe tša ditšhelete go bile boima go feta ka fao go tlwaelegilego.

Go ile gwa emelwa gore seabe sa leuba le se tla tšwela pele go ba selo seo se šitišago ka ngwageng wa ditšhelete wa 2021/22. Ke ka lebaka leo ge re hlokomedišiša kgonagalo ya go fihlelela nepišo ye ka seemong sa bjale sa thutothu, ebile go lebeletšwe tshedimošo ye e felago e fetogafetoga ya mokgatlo, nepišo ye ya selaetši se sa tšweletšo se fokoditšwe go tloga go 48% go fihla go 45% ka nakong ya MTEF go thoma ka 2021/22.

Ka ge go be go letetšwe, go šomiša tšhelete go diakhaonte ka moka tša ditsshenyegelo go bile ka fase ga ditekanyetšo. Seabe sa dikiletšo tša mesepelo ka lebaka la COVID-19 di be di tloga di bonagala mabapi le ditshinyagalo tša dinyakišišo tšeo di bilego 52% ka fase ga ditekanyetšo, mošomo wa dinyakišišo. Kudu kudu dikarolo tša mošomo wa go dira dinyakišišo ka ntle, ga se wa tšwela pele bonyane dikgwedi tše tshela.

Mokgatlo wo mafelelong o ile wa fetša ngwaga ka tšhelete yeo e šetšego ebego R22.5 milione, kudukudu ka lebaka la tšhomišo ye nnyane ya ditšhelete tša dinyakišišo, tša tshapedišo le tša phethagatšo ya mošomo. Kgopelo ya go tšwela pele go swara tšhelete ye e šetšego go latela karolo ya 53(3) ya Molao wa Taolo ya Ditšhelete tša Mmušo (PFMA) e tla romelwa go Kgoro ya Ditšhelete. Thušo ya ditšhelete go tšhelete ye e šetšego ya ngwaga wa ditšhelete wa 2019/20 e ile ya šomišwa ka diprotšekeng tše mmalwa tše bohlokwa tša motheo ka ngwageng wo go bolelago ka ona. Yona e akareditše kabo ye kgolo ya tšhelete go thuša ka go mananeokgoparara a Theknolotši ya Tshedimošo le ka go ditlabelo, yeo e thušitšego kudu go rarolla ye nngwe ya dikotsi tša togamaano tša HSRC.

Go swana le ngwaga wo o fetilego, tekodišišo ya ka Gare ya Dipuku tša Ditšhelete ya Lekala la Kabo ya Ditirelo (SCM) e utollotše bofokodi ka ditaolong ka nakong yeo go bolelago ka yona. Maano a phokotšo ya dikotsi go rarolla mathata a a phethagatšwa ebile a hlokometšwe ke Komiti ya Tekodišišo le Dikotsi. Le ge go le bjale, mananeo le ditshepedišo tša SCM tšeo di sepelelanago le PFMA le ditlahli tše bohlokwa tša Kgoro ya Ditšhelete ya Bosetšhaba le mangwalo a taelo, di tšwela pele go dirišwa le go šoma.

HSRC ga se ya phetha diphenkgišano dife goba dife tšeo di sego tša kgopelwa ka ngwaga wo go bolelago ka ona.

HSRC e ile ya obamelwa melwana ka moka ya dikiletšo tša mesepelo yeo e filwego go latela Molao wa Taolo ya Masetlapelo, go thibela gore go se be le tahlegelo ya maphelo le go dira gore bašomi ba tšwele pele go phela gabotse, mola ka go le lengwe go tšwetšwa pele mošomo ka makaleng a bohlokwa a mokgatlo wo. E ile ya amogela ka katlego mokgwa wa go šoma ka gae go thoma ka Tlhakola 2020 ebile e tšwela pele go laola go tsena ka dikantong ka go hlokomela dikgahlego tše kaone tša polokeyo le go phela gabotse ga bašomi.

Diprotšeke tše ntši tša dinyakišišo di ile tša swanelwa ke go beakanywa leswa ka ge magato a kiletšo ya mesepelo ao a fapafapanego a phethagatšwa. Se se ile sa nyaka gore ditshepedišo tša dinyakišišo di beakanywe leswa le go romelwa leswa go ya go lekodišišwa mabapi le maitshwaro ka nepo ya go hlokomela dikotsi tše diswa le mekgwa ye e fapafapanego ya go boledišana le bakgathatema ba ka dinyakišišong. Go beakanya leswa le go tsenya tirišong ga mekgwa ye meswa ya dinyakišišo go kgontšhitše HSRC go netefatša gore dinyakišišo tša bjale di tšwetšwa pele, gomme makala a ile a hlongwa go arabela dibaka tšeo di tlišitšwego ke tlhokego ya diphetolo tšeo di nago le bohlatse go diabe tša COVID-19.

Tlhohlo ye kgolo ka mo mokgatlong e tšwela pele go ba dikiletšo tšeo di tšwelago pele ka ga tshenyegelo ya go thwala bašomi (cost of employment [CoE]). Dikemelo tša go laola tefelo ya bašomi, mola ka go le lengwe re sa kgone go lefa diputseletšo goba go tsenya tirišong dikoketšego tša tshenyegelo ya go phela, e tšwela pele go ba kotsi ye e tšwelago pele. Godimo ga go tšweletša tlhohleletšo le moya wa fase gareng ga bašomi, se gape se mpefatša mapheko ao a lego gona a mabapi le go thwala bašomi le go tšwela pele ka bašomi bao ba nago le bokgoni go tšwa go dihlopha tšeo di nepišitšwego, se gomme sa ama thwii maikemišetšo a go tliša diphetogo a HSRC. Bolaodiphethiši bja HSRC bo tla rarolla se ka go tsenya tirišong melawana ya maleba ka nepo ya go nolofatša lenaneo la go putsa bašomi ka ntle ga mellwane ya CoE.

Mešomo ye meswa ye bohlokwa e akaretša dilekane tše pedi tšeo di lego gona le Kgoro ya Mahlale le Boitlhamelo (DSI). Wa mathomo ke Lesolo la Kantoro ya Mopresidente la Go Thwala Bafsa Mešomong, e lego protšeke ya taetšo yeo e bipago karolo ya Leano la Kantoro ya Mopresidente la Tlhohleletšo ya Tlhomo ya Mešomo, leo le tsebagaditšwego semmušo ka la 15 Oktoboro 2020. Protšeke ye e ikemišeditše go fa baithuti ba 1 000 bao ba feditšego dithuto eupša ba sa šome tlhahlo le go ithutela mešomo ka nepo ya go kaonafatša gore ba kgone go thwalega mešomong ka lekaleng la bašomi le go hlohleletša boitlhamelokgwebo ka setšhabeng. Ka protšeke ye ya taetšo, HSRC e tla hlomela baithuti ba 1 000 bao ba phethilego dithuto dibaka tša mešomo go ralala le dithuto ka moka, ka go ba ngwadiša ka go mananeo a go ithutela mešomo mo dikgweding tše tshela. Sehlopha sa mathomo sa baithuti bao ba phethilego dithuto ba go tsenela ditlahlo tša go ithutela mešomo se kgethilwe ka sewelo go bagopedi ba 5 454.

Mošomo wa bobedi o akaretša go fetišetša Lenaneo la Go Ithutela Mošomo la DSI go tšwa go Setheo sa Dinyakišišo sa Bosetšhaba go ya go HSRC. Maikemišetšo a lenaneo la go ithutela mešomo, ka ge go boletšwe ke DSI, ke go fana ka maitemogelo a mošomo go baithuti bao ba phethilego dithuto eupša ba sa šome ka go ba tsenya ka go Dinyakišišo, Tlhabollo le Boitlhamelo (RDI), Lenaneo la Bosetšhaba la Boitlhamelo (NSI) le dihlongwa tše dingwe tša maleba ka go bobedi makala a mmušo

le a phraebete. Godimo ga bolaodi, go hlokomedišiša le tshekatsheko, HSRC e tla tsenya tirišong dinyakišišo tša tatišišo tšeo di šomago gabotse ka ga baholegi ba lenaneo le.

HSRC e tšwela pele go ba tlhobaboroko yeo e tšwelago pele ka ge se se tiišeditšwe ke tekodišišo. Go ba tlhobaboroko ga yona go kgontšhwa ke, gareng ga tše dingwe, diprotšeke tše kgolo tše mmalwa tša mengwaga ye mentši tšeo di hweleditšwego thušo ya ditšhelete. Seo se beilwego pele ka ngwageng wa ditšhelete wa 2021/22 e tla ba go thwala batho dikgobeng tša mošomo tše bohlokwa ka nepo ya go maatlafatša dihlopha tša dinyakišišo gore di kgone go phethagatša ditumelelano tša bona tša mabapi le thušo ya ditšhelete.

Ka ge go se na le motheo wa go laola mathata a go lekana le ao a hlotšwego ke go ba gona ga leuba la COVID-19, re tloga re ikgantšha kudu go hlagiša Pego ye ya Ngwaga ka ngwaga. Dikatlego tšeo di laetšwego mo di kgonagetše fela ka lebaka la boitlhamelo, maikemišetšo, le mafolofolo a sehlopha sa bašomi ba dinyakišišo le ba thekgo.

Ke leboga Bolaodiphethiši bja HSRC bao ba kgonnogo go šoma ka gare ga seemo seo se bego se se sa emelwa ka boetapele bjo bo nyakegago le lerato la mošomo, ba sa lebelele go tšhoga ga bona.

Re gopola bašomimogo ba rena bao re ba lobilego mo ngwageng, gammogo le maloko a malapa a bona ao a rategago le bagwera.

Moprofesara Leickness Simbayi

Mohlankedimogolophethiši wa Motšwaoswere wa HSRC

26 August 2021